

25-årsberetning om "Trestikkåsen speiderhytte".

Innviet den 22. november 1987.

Eier: Lande speidergruppe av Norges speiderforbund.

Etter en byggeperiode på 17 måneder ble hytta åpnet den **22.11.87**. Dette ble markert med fest for Gruppetinget i Lande speidergruppe sammen med spesielt innbudte gjester. Dagen etter hadde man "åpent hus" for speidere med foreldre og andre interesserte. Pressen var også til stede.

Byggekomitèen bestående av Kjell R. Eriksen, Erik Anskau og Kjell Linnes med Unni Lande som kasserer gikk nå over til å bli hyttestyre med Kjell Linnes som leder. Unni fortsatte som gruppekasser der regnskapet for hytta ble tatt med. Harald Berg – en av første-generasjonsspeiderne i 2. Tune – kom med. Som utdannet tømrer var det nyttig å ha ham med i fullførelsen av det innvendige arbeidet med å sette inn dører, beliste og montere kjøkkenet.

Hyttestyret har i alle år bestått av Kjell R. Eriksen, Erik Anskau og leder Kjell Linnes som en fast "kjerne". Harald Berg gikk ut av styret i 1997 etter 10 år i styrevervet. Unni Lande ble etter hvert erstattet av Bente Dale som kasserer. I 2012 tok Aage Johansen over dette vervet ved siden av at han også fra 2010 er Hyttestyrets formann og ansvarlig for utleien. Claus Sandtangen har kommet med som styremedlem. De førstnevnte tre er fortsatt med i styret.

10-årsjubileet ble markert med en hyggelig sammenkomst for ledere og hyttestyret på "Trestikkåsen" der styremedlemmene fikk overrakt et bilde av hytta. Dette er tegnet av Barbro Johansens far. En egen hyttesang var også skrevet for anledningen. Hyttestyret fikk også overrakt en gavesjekk på kr 10 000.

Erik Anskau og Kjell Linnes, to av medlemmene i byggekomiteen og alle år i hyttestyret.

Markedsføring og litt om utleien og bruken av hytta.

For å gjøre hytta kjent for andre speidergrupper ble den registrert i heftet ”Speiderhytter i Østre Østfold krets” allerede i det første driftsåret. Dessuten gjorde man hytta kjent i de andre speiderkretsene i fylket. Hensikten var å få så mange leietakere at hytta kunne drives til selvkost. Dette lyktes man da også med. Alt etter to år var man kommet opp i hele 287 overnattingsdøgn og nærmere 150 brukere på dagtid. Disse tallene har vært relativt stabile. Dette betyr at omkring 4000 personer har vært innom hytta i de første ti årene den har vært i drift! I tillegg til speidergrupper har flere av skolene i Sarpsborg og Fredrikstad og andre foreninger i Sarpsborg gjentatte ganger vært leietakere.

Troppen på hyttetur høsten 2012.

– Ansvarlig for utleien i tiden 1987 – 2009 har vært Kjell Linnes som i samme periode i egenskap av å være formann har representert Hyttestyret i Gruppestyret og i Gruppeting.

Hyttetur høsten 2012: deltakerne lærte hvordan man tenner opp i ovnen.

Hva som har vært speidernes og de andre brukernes ”mål og mening” med hytteturene, får man vel bare vage forestillinger om ved å lese i *hytteturene* som fremstod i ny ”skinnutgave” i 1995. Hyttestyret har imidlertid vært engasjert direkte i visse arrangementer. Foruten *turdager* for speidere med foreldre og søsken bør nevnes at man i 1993 gjennomførte det første

hyttetur for Førerpatruljen i vår egen gruppe. Her

fikk man innføring og trening i praktiske gjøremål som hører hyttelivet til. Som bevis for deltakelse i kurset fikk man et diplom som var spesielt laget for denne type kurs. At mange unge mennesker i dagens samfunn ikke har nødvendig innsyn i og ferdigheter til å betjene en hytte på forsvarlig vis, er helt klart! Derfor er et kurs av denne type på sin plass! –

Speidingen er en internasjonal bevegelse, noe hytta vår også har fått føling med:

I 1994 deltok Kjell Linnes fra hyttestyret i et arrangement for 27 tyske speidere som Lande gruppe hadde på besøk. Man koste seg både i og rundt hytta og nede ved tjernet i det fine sommerværet. Omkring 15 rovere fra vår egen gruppe var også til stede. Pressen ved SA var dessuten møtt fram og laget en fin reportasje.

Internasjonal stemning var det på hytta året etter også da gruppas deltakere på *Verdens - speiderleir i Holland* var vertskap for sin *jamboreepatrulje*(6. Oslofjord) over en langhelg.

I 1997 hadde gruppa som ledd i et internasjonalt lederutviklingsprogram som KFUK og NSF sto for, besøk av en leder fra *Færøyene*. Vertinne for henne den uka hun var her, var Marit. Lederen med det norsk klingende navnet Marie Olsen, var med på møter i gruppa, og de

besøkte forbundskontorene i KFUK og NSF i Oslo. Det skulle også passe slik at *hun var med på vårt hyggelig selskap på Trestikkåsen da vi feiret hyttas 10-årsjubileum!*

Utleien har også i den andre 10-årsperioden fra 1997-2007 gått bra uten nevneverdige skader eller ødeleggelser. Derimot har belegget gått ned til anslagsvis 1200 overnattinger i denne perioden mot 4000 i den forrige 10-årsperiode. 1999 var et toppår med et belegg på 250 med 2005 som et bunnår med bare 40 overnattinger – kun av medlemmer fra vår egen gruppe! I tillegg har det vært gjennomført dagsarrangementer bl.a. i forbindelse med 15-årsmarkeringen av hytta i 2002 og Landespeidingens 60-årsjubileum i 2005 - her med 100 deltakere. Deriblant var ordfører Engsmyr til stede med barnebarn!

Fra møte i "Balderlauget" våren 2009:

Fra venstre: Kjell Linnes, Eimar Mørk og Knut Sandersen, alle har vært med fra starten i 1964. Alle også med lang ledererfaring i 2. Tune. Kjell også med fra starten i Lande gruppe.

To baldermedlemmer ved grillen: Per- Egil Steen til venstre og Arne Vidar Tysild. Begge tidligere speidere i 2. Tune.

Tilbygg og andre bygningsmessige endringer.

I årene etter åpningen av hytta økte savnet av et uthus for lagring av ved og oppbevaring av utstyr. Høsten 1991 ble tegninger på et tilbygg godkjent av Gruppen, grunneier og bygningsmyndighetene. Hyttestyret som hadde arbeidet med dette, fikk også godkjent byggekostnadene som var beregnet til kr 37 000. Selv om man hadde disse "på bok", besluttet man å utsette byggestart p.g.a. problemer med inntektene fra bingoen. – På sommeren i 1993 kom så byggingen i gang ved at lecablokker og murmørtel ble båret inn og muring av pilarer kunne gjennomføres. I april påfølgende år ble materialer fløyet inn av helikopterskvadronen på Rygge flystasjon! Den transporten kostet oss kun kr 3.20 til frimerket på brevet der vi spurte om deres hjelp var mulig. Svaret var som man skjønner positivt! Oppdraget ble gjennomført som en øvelse både for pilotene og mannskapet. Som takk for jobben sendt gruppa en fotomontasje av transporten med skinnemblem der Lande speidergruppes logo er svidd inn! – Mye av hyttestyrets tid og krefter har gått med til å få fullført tilbygget på 40 m2.. Under arbeidet ble det besluttet å omdisponere plassen slik at man i tillegg til vedbod har fått plass til to doer og et ekstra soverom. På trevet over dette har man fått rikelig plass til lagring av materiell og utstyr. Omdisponeringen har krevd tilleggsbevilgninger som er blitt gitt av Foreldrelaget.

Med tilbygget er hytta i dag på hele 100 m2. Foruten rommene i dette finner man i selve hytta gang med trapp opp til hems, redskapsbod for hyttestyret, 2 soverom, vaske-/tørkerom, kjøkken som åpen løsning til peisestue med salong og langbord for bespisning. Det er sengplass til 30 personer.

I 1996 ble det montert solcellepanel på hytta med den følge at det ble *elektrisk belysning i alle rom!* Da dette er med på å redusere bruken av lamper med lampeolje som ikke alle kjenner bruken av, er dette med på å øke sikkerheten – og bekvemmeligheten! *Kr 15 000* som dette kostet, er betalt av Foreldrelaget.

Året 1998 er spesielt på flere måter. At det ble satt opp flaggstang, er så sin sak. Men dette året ble tilbygget ferdig! Soverommet ble møblert med to doble køyer samt to sovebrisker med skuffer som kan brukes til overnatting. Salongbord og kjøkkenbenk samt garderobe ble det også plass til. Gardiner til begge vinduene og til doene ble sydd og hengt opp.

Skiltstativet ble gjort ferdig i aktivitetsrommet på Speidertun. Men før det kunne settes opp nede ved hovedveien, måtte man ordne med tillatelse både fra kommunen, veivesenet og grunneier. Skriftlig avtale med grunneier Eivind Husebye i Råde ble ordnet. Av ham fikk vi også tillatelse til å opparbeide parkeringsplass. Ultimo jubileumsåret 2012 er et stort skilt med utfreste logoer for både forbund og gruppe pluss tekst utført av Kjell Linnes gjort klart for montering.

En annen stor begivenhet i hytteområdet dette året, var flere observasjoner av ulv!! Ikke bare i Skiptvet-området, men så nærme som på Agnalt, Skauer og Vestby-gården som ligger bare om lag 700 meter fra hytta! Sistnevnte ble filmet med videokamera og kom på NRKs Dagsrevy. Hyttestyret forfattet et skriv som leietakere fikk med nøklene etc. der vi bl. a. oppfordret til at (små-)speidere / barn ikke oppholdt seg for langt unna hytta uten tilsyn. I dag synes ulven å være borte fra området.

At ulven i 2004 indirekte skulle bringe oss kr 25000 i kassa, kr 15000 til opparbeidelse av P-plassen, kr 14000 til stålpipe i tilbygget og i tillegg materialer til merking av stien, benker og bålramme samt 16-mannstelt og koke- og grillutstyr hadde vi ikke drømt om. Men dette opplevde vi faktisk da hytta vår ble involvert i det statlige - /kommunale prosjektet til fremme av friluftslivet, ja, nettopp i områder med rovdyr!! Prosjektet bar navnet "Leve med rovdynene"! Ulven er i dag heldigvis borte! Det kommunen lyktes med mht oppfølging og gjennomføring av tiltak for fremme av friluftslivet i vestre del av Tune, fikk heldigvis positive følger for speidingen. Lande speidergruppe fikk en opprustet hytte med enda bedre komfort og større kapasitet. I tillegg til at stålpipe ble montert, fikk man satt opp en kjøkkenbenk og montert en vedovn som var gitt i gave. Og med denne hytta kan enda flere få trening i et positivt hytteliv. Og ikke minst er hytta et fint utgangspunkt for ulike friluftaktiviteter.

Bedring av brannsikringen på hytta var noe Hyttestyret måtte gripe fatt i og gjøre noe med i 2006 da Lovverket for bl.a. utleiehytter var blitt skjerpet. Man har således hatt møte med og befaring av Sarpsborg Brannvesen. Siden har man innhentet skriftlig prisanslag på brann-/ røkvarslere og forskriftsmessige markeringer av rømningsveier etc. fra et installasjonsfirma. Dessuten prisoverslag fra byggmester på rømningsvei (dør og utvendig jerntrapp) fra hemsens.

I 2007 søkte man om et bidrag på kr 75 000 henholdsvis fra "A-fondet" og Sparebank 1, men man fikk avslag. Overnatting på hemsens ble som en følge av dette ikke tillatt. Dette var ikke akkurat med på å gjøre inntektsgrunnlaget bedre!

I 2008/2009 lyktes man imidlertid med å skaffe så pass med penger dels gjennom gruppa dels ved støtte fra kommunen på kr 25 000 at man kunne forbedre rømningsveien fra hemsens ved å forlenge taket mot vest istedenfor ståltrapp, anskaffe nytt solcellepanel, nye røkvarslere og nye og flere lamper med ledpærer,

Hyttekurs høsten 2012: trening i bruk av rømningsveien fra hemsens.

også til markering av rømningsveier, samt bygge cisternerom i tilbygget bl.a. for å sikre tilgang på vann for ev. brannslukking. Sammen med dugnadsinnsatsen beløper dette seg til ca. kr 80 000. I jubileumsåret 2012 gjenstår arbeidet med å koble takvannet til cisterna og få koblet strøm til vannpumpe og taklys i cisternerommet.

Litt mer om inntekter og utgifter.

Økonomien i den første 10-årsperioden må sies å ha vært god takket være stor arbeidsinnsats for å skaffe penger gjennom dugnader, lotteri og messer samt fornuftig bruk av pengene.

Allerede i 1989 ble siste rest av byggelånet på hytta innfridd. Hytta som hadde kostet Kr 220 000, var dermed *gjeldfri*! Utgiftene til tilbygget og solcellebelysning (tilsammen vel kr 60 000) er betalt kontant. Av støtte utenfra har man ved siden av visse rabatter ved innkjøp, fått gave to ganger à kr 2500 fra *Lande Vel*.

I det første driftsåret dristet man seg til å søke kommunen om hjelp til driften, men fikk avslag ut fra påstanden om at vi ikke var interessert i å leie ut til andre enn speidere! Hvor man hadde det fra, vites ikke. Virkeligheten viser imidlertid noe helt annet!

Økonomien synes i utgangspunktet å være god takket være ovennevnte bidrag. Hyttestyret hadde tidligere fått kr 20 000 fra Foreldrelaget øremerket stålpipes. Men disse var plassert inntil videre på "bok" for å sikre underskudd i driften av hytta. Det er dessverre en kjensgjerning at leieinntektene ikke alltid dekker de faste utgifter til forsikringer og festeavgift, ei heller til de løpende utgifter. Det er således nødvendig å ha en viss kapital "å tære på". Dels fordi det ble "økonomisk smalhans" i gruppa, og dels fordi det ble gitt penger til bl.a. stålpipes via tidligere nevnte prosjekt "Leve med rovdynene", tilbakeførte man til gruppa kr 15 000 av de tidligere av Foreldrelaget bevilgede midler til stålpipes.

Om dugnadsinnsats og annet arbeid.

Det å holde et sted som "Trestikkåsen" i stand krever en viss innsats ikke minst av dem som har tatt på seg oppgaven med å være med i *hyttestyret*. I de årene som er gått, har hyttestyret med en eller flere fremmøtte utført arbeider på hytta så vel på kveldstid som på fridager, i visse perioder opptil flere ganger pr måned. Hyttestyret har også utført transport av materialer med private hengere til P-plassen for så å bære dem på ryggen inn til hytta. I de første årene benyttet man også skogsveien opp til "viltåkeren" syd for tjernet.

Unntak fra slike strabaser er det da hytta ble reist. Da fikk man hjelp fra Borregaard med en stor skogsmaskin som det transporteres tømmer på fra hogstfeltene til kjørbar vei.

Montering av ovn og stålpipes i tilbygget: Claus, Kjell og tidligere leder og rover Ole Fredrik Iversen.

Ferden gikk via nevnte "viltåker" over myra syd for

Tre av medlemmene i Hyttestyret: fra venstre, Kjell R., Eriksen, Erik Anskau og Claus Sandtang, nytt medlem fra 2009.

tjernet og opp ”bratte fjellet” til byggeplassen der hytta skulle reises! - Grunnmuren og en god del av det innvendige snekkerarbeid, muring av pipe og peis, montering av kjøkken samt malearbeid og beising/ lakking ble utført på dugnad. Men selve hytta ble oppført av elever fra Borg videregående skole. Alt utvendig tømmerarbeid ble gjort ferdig på bare et halvt år!

Da materialene til tilbygget skulle fraktes inn, fikk vi som nevnt hjelp fra helikopter-skvadronen på Rygge! Tilbygget ble i sin tur reist av hyttestyrets medlemmer.

I tillegg bør nevnes at foreldre, ledere og medlemmer av førerpatrulje og roverlag har inntil de siste årene vært med på hovedrengjøring en gang pr. år, bæring av ved fra hogst-plasser i skogen rundt hytta og fram til denne.

Tatt i betraktning at hytta har vært i kontinuerlig drift i 25 år, må en si at den er i god forfatning. Dette skyldes flere ting: man har vært forskånet fra hæreverk og ødeleggelser. Man har vært heldige med leietakere som har vært seg sitt ansvar bevisst og har stelt pent med hytta. Dessuten har man hele tiden hatt menneskelige og økonomiske ressurser ikke bare til nødvendig vedlikehold, men også til utvidelser og forbedringer som har bidratt til en

Aage Johansen, hyttestyrets formann, kasserer og ansvarlig for utleien etter KjeLi fra 2011.

verdiøkning. Hyttestyrets medlemmer har som nevnt, i alle år utført slikt arbeid. Men i de seneste årene har det imidlertid bydd på problemer med å få gjennomført storrengjøring, beising og vedlikehold av hytta utvendig. Det førstnevnte skyldes at det skorter på menneskelige ressurser som man tidligere gjerne fikk gjennom mødre- / foreldreforeninger. Det andre at det inntil for et par år siden har vært en viss knapphet på penger. Men takket være gode inntekter fra bingoen har økonomien nå bedret seg betraktelig!

Lande speidergruppe av Norges speiderforbund, eier av Trestikkåsen speiderhytte.

I jubileumsåret har gruppa om lag 55 medlemmer med smått og stort. Av disse er 40 speidere i tropp. I 2009 startet man opp igjen med beverarbeidet. I dag er Beverkolonien slått sammen med Flokken pga ledersituasjonen. Førerpatruljen er for tiden spesielt opptatt med NSF's patruljeførerkurs. I høst deltok man i Stavanger på ”trinn 2”(av 3). I 2013 har troppen planer om å delta på Landsleiren som er lagt til denne byen.

Gruppeleder siden 2008 er Wenche Talgø Syvertsen med lederveteranen Marit Hansen som gr.ass.. Enhetsleder i Flokken er Ingrid Johansen med hjelp fra Gl. I Troppen er Heidi Johannessen og Irene Nordbye enhetsledere. Dessuten har man Terje Nyøygård og J. A. Minge (fedre) og Trine Langsholt(tidligere speider i gruppa) som hjelpere. Aage Johansen kasserer og Kjell Linnes er Arkivar (med medlemskap i stiftelsen ”Norsk speiderhistorisk museum”).

Hytta, en ressurs for Lande speidergruppe.

At ”Trestikkåsen speiderhytte” er litt av et aktivum for medlemmene i Lande speidergruppe, hersker det vel liten tvil om. Det er ikke mange speidergrupper som eier et slikt sted! Med flere severdigheter og et naturreservat i rimelig nærhet har man muligheter til å få mange fine opplevelser – også i naturskjønne omgivelser. Men det er opp til speiderne og deres ledere å bruke stedet til å få trening i de ferdigheter som speiderprogrammet innbyr til.

For Hyttestyret
Kjell Linnes

Appendiks:

1) Beretningen er omarbeidet stoff fra 10- og 20-årsberetningen pluss tilføyelser av nytt fra de siste fem årene. Bildene er tatt av Aage Johansen og overført digitalt til undertegnede som for øvrig oppfordrer alle som måtte ha bilder både fra hytta og aktiviteter i gruppas enheter, til å sende meg disse til gruppearkivet!

2) Det er også skrevet en beretning om hyttas tilblivelse: "Hytta fra ide til virkelighet". Kan sendes som e-post til den som er interessert i lese om diverse hytteplaner fra så tidlig som på slutten av 1950-tallet i 2. Tune. Det var bl.a. ikke meningen at hytta skulle plasseres der den i dag ligger!

3) Dessuten mye stoff om landespeidingen: bl.a. om (1. Tune 1946-47.) 2. Tune 1951-1980, TUNE I KFUK 1945-1980. Speidertun, Landespeidernes venner ("Mødreforeningen") 1952- 1995 og fedreforeninger / foreldrearbeid, "Balderlaugget" = landespeidingens oldboyslag og "Årsmøtet" = vennlag for "old guides". Kan sendes som e-post.

Kjell Linnes (gruppas Arkivar). Henv.: kjell.linnes@getmail.no

4) I beretningen nevnes tre innslag om besøk på hytta av utenlandske speidere og om **internasjonalt** arbeid gjennom verdensjamboreene der landespeidingen (2. Tune og Lande gr.) har hatt deltagere med på Lillehammer, i Canada, Australia, Sør-Korea og som nevnt Nederland.

Her kort om speidernes internasjonale medlemskap:

Jentene i NSF (og da naturligvis i Lande gr.) er medlemmer i WAGGGS (The World Association of Girl Guides and Girl Scouts) som i Norge er representert ved International Commissioner for "Fellesrådet for Speiderpiker i Norge" der både Norges KFUK-Speidere og jentene i Norges speiderforbund er representert.

Guttene i NSF (og da i Lande gr.) er medlemmer i WOSM (The World Organization of the Scout Movement) som i Norge er representert også ved en International Commissioner, men han er direkte tilknyttet guttenes verdensforbund).

Vennskapsbyleirene bør også nevnes som ett tiltak i speidingens internasjonale ånd på **nordisk** plan. Disse leirene arrangeres annen hvert år mellom vennskapsbyene til Sarpsborg i Danmark, Sverige og Finland. Lande tropp har deltatt på disse leirene i tidsrommet 1990-2004. Før og etter disse årene har troppen deltatt på andre typer sommerleire.

På landsleirene som finner sted hvert 4. år, vil man også få anledning til å treffe speidere fra andre land. Lande tropp har deltatt på alle landsleire siden starten. Den første leiren deltok troppene (det var nemlig en jente- og en guttetropp) i stiftelsesåret 1981.